

Programi Centra za američke studije 2024/2025.

U oktobru je Centru za američke studije odobren novi projekat kojim je omogućen nastavak naših redovnih aktivnosti – od objavljivanja Newslettera, organizovanja *Razgovora o Americi* i *Nedelje američke kulture* i društva, pa do održavanja veb sajta Centra. U okviru ovog projekta očekuju nas i nove aktivnosti, poput proslave novogodišnjih i božićnih praznika i rođendana Centra, konferencije o srpsko-američkim kulturnim odnosima, Američkog vikenda u Novom Sadu, pa i obeležavanja *Black History Month*-a u februaru u partnerstvu sa **KROKODILOM**. Zahvaljujemo se Ambasadi SAD što je podržala ovaj projekat!

Željno iščekujemo sve naše buduće aktivnosti, a vi ih možete pratiti u Newsletteru, na veb sajtu i na društvenim mrežama Centra.

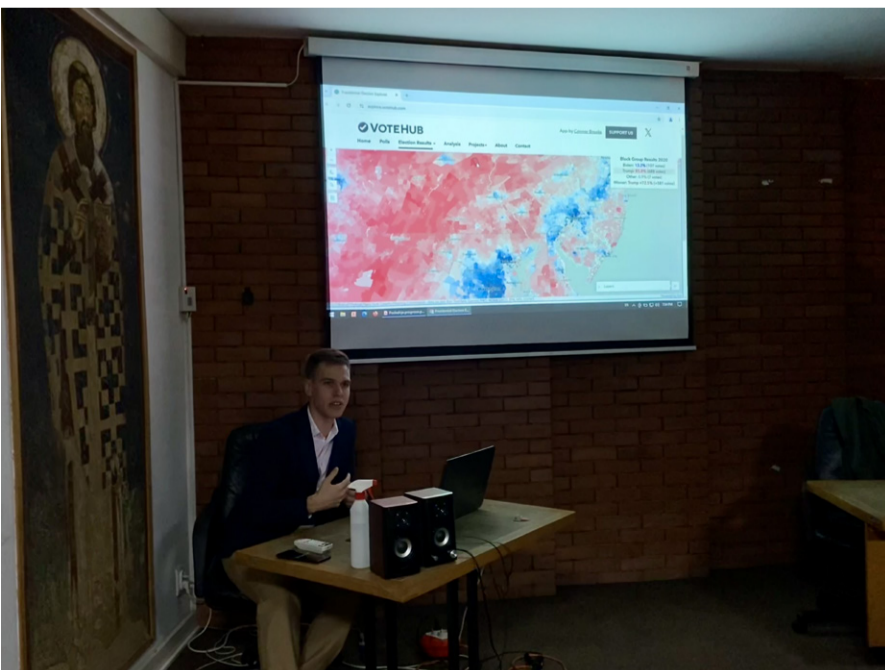
Poslednje predizborne prognoze

29.10.
19h
sala
Dragoslav Srejskić
(108)

Razgovori o Americi: Poslednje predizborne prognoze

U utorak, 29. oktobra, saradnik Centra za američke studije, asistent Vukašin Zorić predstavio je publici poslednje procene rezultata neizvesne izborne trke u Sjedinjenim Američkim Državama. Razgovor je počeo osvrtom na rezultate američkih predsedničkih izbora kroz 21. vek, s posebnom pažnjom posvećenom 2016. i 2020. godini. Prognoze ovogodišnje trke između Harisove i Trampa, Vukašin je prikazao kroz nekoliko modela za predviđanje izbornih rezultata, kao što je formula Alana Lihtmana. Publika je tokom večeri imala vremena i da ispuni „[nemu kartu](#)“ elektorskih glasova na svojim telefonima, kao predikciju rezultata 5. novembra, a najpribližniji tačnom rezultatu dobiće simboličnu nagradu Centra za američke studije na sledećim *Razgovorima o Americi*.

Fatto in America

I ove godine Amerikanci italijanskog porekla obeležili su Kolumbov dan, drugog ponedjeljka u oktobru. Ovaj praznik sve je manje usredsređen na problematičnog pomorca iz Đenove, a sve više na sveukupno nasleđe Italoamerikanaca. Povodom Meseca italoameričke baštine i kulture, osvrnućemo se na dela dva slikara, **Džordža Laksa** (George Luks, 1867–1933) i **Džozefa Stele** (Joseph Stella, 1877–1946).

Laks svojim poreklom nije imao veze sa Italijom. On je bio dete imigranata iz centralne Evrope, i odrastao je u Pensilvaniji, okružen siromašnim rudarima sličnog porekla. Krajem 19. veka, Laks je prešao u Njujork da radi kao ilustrator u Pulicerovim novinama (*New York World*). U Njujorku se Laks ubrzo profilisao kao slikar sa talentom da ovekoveči scene iz njujorške svakodnevice. Iako je njegov fokus bio na životu najsiromašnijih Njujorčana, ovde ćemo da podsetimo na njegovu sliku *Bersaljeri* (Bersaglieri, 1918), koja prikazuje jedan svečani trenutak. Laks je oslikao proslavu Kolumbovog dana 1918. godine, čiji su specijalni gosti na ulicama Njujorka bili italijanski vojnici. Iako Prvi svetski rat još nije bio gotov, vidimo da je u Njujorku atmosfera slavljenička, a italijanski vojni orkestar predvodi paradu na kojoj se mogu videti zastave i drugih američkih saveznika. Vredi napomenuti da parada italijanskih vojnika u Njujorku, i to baš na Kolumbov dan, nije bila bez pozadinskog motiva. Italijanski vojnici trebalo je da motivišu Njujorčane, posebno one sa kojima su delili poreklo, da ulažu u američke ratne obveznice.

Dok je Laks oslikao marš Petom avenijom, njegov mlađi kolega zanimao se za jedan drugi kraj Njujorka. Naime, Džozef Stela nije bio rođeni Amerikanac. On je u Njujork došao kao tinejdžer sa juga Italije, i prema sopstvenom svedočenju nikad se nije potpuno odvojio od Evrope. O tome ponajbolje svedoči njegov slikarski stil, koji je bio pod snažnim uticajem evropskih *-izama*, a ponajviše futurizma. Ipak, grad Njujork bio je među njegovim najvećim inspiracijama. Često se vraćao oslikavanju Bruklinskog mosta, a mi ćemo ovom

„Bersaljeri“

Džozef
Stela

Džordž
Laks

„Bitka svetla - Koni Ajlend“

prilikom da skrenemo pažnju na Stelin doživljaj Koni Ajlenda, kvarta poznatog po luna-parkovima, rolerkosterima i plaži. Koni Ajlend je početkom dvadesetog veka doživeo vrhunac popularnosti među Njujorčanima, a Stela je svoj doživljaj ovog mesta za zabavu predstavio slikom *Bitka svetla – Koni Ajlend* (Battle of Lights, Coney Island, 1914). Stela je pisao da je Koni Ajlend: „najintenzivnija arabeska... narastajuće gomile i mašina u pokretu koji proizvode... nasilna, opasna zadovoljstva“.

Laksova slika poručuje da se krajem Prvog svetskog rata moglo računati na moć italijanskog patriotizma, da bi se pomogao američki ratni napor protiv neprijatelja Italije. Stelina, s druge strane, pokazuje kako su i Italijani vezani za zemlju svog porekla ipak u Njujorku uočavali da je evropskim umetničkim jezikom moguće oslikati američku modernost i tako postati, u isto vreme, deo i italijanske i američke baštine.

SRB-US ODNOSI

Katarina Beširević

Srpsko-američki svemirski odnosi

Srpsko-američki odnosi donekle su prevazilazili granice Zemljine kugle. Iako više metaforički, oni jesu dostizali do svemira posredstvom pojedinaca uključenih u svemirske programe, ili pak onih koji su zapravo dotakli Mesečevo tlo. Prve „vanzemaljske“ kontakte Srbije i SAD možemo pronaći već u 1915. godini. Malo je poznato da je među osnivačima tadašnjeg Nacionalnog savetodavnog odbora za aeronautiku, preteča NASA-e (1958), bio i niko drugi do [Mihajlo Pupin](#). No, hladni rat je doneo nova dešavanja na ovom polju, naročito šezdesetih, kada se odnosi dve države mogu posmatrati i kroz programe Apolo, od posete astronauta, do doprinosa srpskog tima ovom svemirskom projektu.

Svemirska trka nije u velikoj meri uticala na Jugoslaviju (osim ako niste ozbiljno shvatili satirični „dokumentarac“ Žige Virca iz 2016, *Houston, We Have a Problem*), sve do 20. jula 1969. godine. Procenjuje se da je sletanje na Mesec gledalo oko 650 miliona ljudi na planeti, a tog dana u Jugoslaviji jedni su odlazili kod komšija, dok su drugi ugošćavali komšiluk kako bi na televiziji gledali spuštanje posade Apola 11 na Mesec, koje je prenosio vazduhoplovni inženjer, [Milivoj Jugin](#). Jugin je na Televiziji Beograd direktno prenosio lansiranje iz Kejp Kenedija, a o prvim ljudskim koracima na Mesecu izveštavao je iz Beograda.

Samo nekoliko meseci kasnije, u oktobru, Beograđani su i dočekali Nila Armstronga, Baza Oldrina i Majkla Kolinsa. Astronauti su odseli u hotelu Jugoslavija, a tokom svoje posete imali su priliku da uživaju u poseti Domu pionira, da postave venac na grob Neznanog junaka na Avali, da idu u lov na divlje patke u Grockoj, kao i da ručaju sa Josipom Brozom Titom koji im je i dodelio odlikovanja. Jugoslavija je bila jedina socijalistička država koju su astronauti posetili na svetskoj turneji, a domaća štampa je entuzijastično prenosila njihove pozitivne utiske sa ovog putovanja, kao i reči zahvalnosti upućene građanima Jugoslavije. *Politika* je samo nekoliko dana pre njihovog dolaska objavila Armstrongovu poruku, u kojoj je rekao: „radujemo se poseti jer se divimo narodima Jugoslavije a naročito predsedniku Titu“; dok se jugoslovenski predsednik američke astronauke na ručku dočeka rečima: „ne volim osvajače na Zemlji, ali visoko cenim osvajanje nebeskih tela“. Poseta Apola 11, iako nije bila poslednji „svemirski“ kontakt dve države, jeste ostavila izrazitog traga u istoriji srpsko-američkih odnosa, o čemu svedoči i „kamen sa Meseca“, poklon Josipu Brozu Titu, koji je danas eksponat u Muzeju Jugoslavije.

Velika vest u štampi bila je i nekoliko godina ranije (1965) kada je astronaut Džon Glen, član grupe Merkjuri Sedam, „proleteo kroz Beograd“, gde se na surčinskom aerodromu zadržao samo 45 minuta. Važan „svemirski“ kontakt dve države odigrao se zatim 1971, prilikom Titove posete SAD, kada je jugoslovenski predsednik bio gost NASA Svemirskog centra u Hjustonu, čime je iskazao posebno interesovanje za trku u svemiru i tehnološke napretke na ovom polju.

Među naučnicima koji su radili na Apolo projektima bila je i „srpska sedmorka“, Slavoljub Sem Vujić, Pavle Duić, Danilo Bojić, Miloško Majk Vučelić, Miloš Šurbatović, Piter Galović i David Vujić. Od njih sedmorice, Vučelić je bio u timu inženjera i naučnika koji su pomogli sletanje posade Apolo 13, ugrožene usled eksplozije rezervoara sa kiseonikom, zbog čega je srpski inženjer odlikovan medaljom od strane Ričarda Niksona.

„Ovo je mali korak za čoveka, ali veliki skok za čovečanstvo“, je jedna od onih rečenica koja je odjeknula svetom, poput „Imam san“ ili „Ne pitaj šta tvoja zemlja može da učini za tebe, pitaj šta ti možeš da učiniš za nju“, a sve tri su izgovorili pojedinci koji su šezdesetih oblikovali, pa i preokrenuli američko društvo i čitavo čovečanstvo. „Mali koraci“ Armstronga i Oldrina ostali su duboko urezani i u sećanja građana nekadašnje Jugoslavije, „kada je Beograd bio svet“ i kada je *Mesečeva trojka* prolazila njegovim ulicama.

▲ Astronauti, članovi posade Apolo 11, prolaze kroz centar Beograda, 18. oktobar 1969. (Foto Stevan Kragujević; Muzej Jugoslavije)

▲ Dodela odlikovanja posadi Apolo 11 (Muzej Jugoslavije)

▲ „Borba“, 19. oktobar 1969.

US SIMBOLI

Sanja Lukić

Američka himna

Sjedinjene Države, za razliku od zastave, nisu od samog početka imale i svoju himnu. Naime, himna *Barjak iskićen zvezdama* nastala je tek kao posledica američko-britanskog Rata iz 1812. godine. U septembru 1814. advokat i pesnik amater Frensis Skot Ki bio je svedok britanskog bombardovanja Fort Mehenrija u Baltimoru. Ki je inspiraciju dobio nakon što je video da je američka zastava, uprkos intenzivnom granatiranju, nastavila da se vijori iznad tvrđave. Pesma je inspirisana popularnom britanskom pesmom *Anakreontu u raju*, i do kraja 19. veka stekla je popularnost. Najčešće ju je koristila američka vojska, čime je kompozicija postala simbol američkog patriotizma. Ipak, *Barjak iskićen zvezdama* je postao zvanična himna SAD tek 1931. godine.

Himna je tokom decenija različito interpretirana, često odražavajući političku i društvenu klimu tog perioda. Godine 1939. afroamerička operna pevačica Marian Anderson je, nakon što joj je zabranjeno da peva u Constitution Hall-u, otpevala himnu ispred *Linkolnovog memorijala*, što je postao značajan trenutak u istoriji borbe za građanska prava. Tri decenije kasnije, gitarista Džimi Hendriks je na festivalu u Vudstoku svojim izvođenjem ušao u istoriju. *Hendriksova verzija* je haotičnim i izobličnim zvucima simbolisala turbulencije američkog društva iz ere Vijetnamskog rata, čime je istovremeno odražavala i njegova neslaganja, ali i njegov patriotizam. Rat je 1991. godine doneo još jedno slavno izvođenje himne. Vitni Hjuston je u jeku Zalivskog rata na Superboulu svojom moćnom i tradicionalnom *izvedbom* oslikala ujedinjujuću snagu himne, simbolizujući tako nacionalni ponos u vreme sukoba.

Himna je često korišćena u filmovima kako bi kod gledalaca probudila osećanja patriotizma ili nacionalne refleksije. U filmovima poput *Spasavanje redova Rajana* (1998), himna podseća na žrtvovanje, slobodu i užase rata. Međutim, da može poslužiti i kao ironičan komentar o nacionalnim idealima svedoči film *Borat*

(2006) u kom protagonista ismeva himnu i gledaoca poziva da preispita prirodu američkog ratovanja u Iraku.

Iako je himna poštovani simbol američke otpornosti i slobode, njena izvođenja često su korišćena radi iskazivanja protesta. Kritičari ukazuju na treću strofu, koja sadrži stihove koji slave poraz porobljenih ljudi koji su prišli Britancima u zamenu za slobodu. Ovaj deo se često izostavlja iz modernih izvođenja, iako je njegovo postojanje mnoge navodilo da dovedu u pitanje usklađenost himne sa američkim idealima slobode i pravde za sve.

Najistaknutije kontroverze vezane su ipak za proteste protiv rasne nepravde, a najikoničniji je onaj sa ceremonije dodele medalja u trci na 200m na Olimpijskim igrama 1968. u Meksiko Sitiju, kada su Tomi Smit i Džon Karlos *podigli pesnice* (tzv. „Black Power“ pozdrav) tokom izvođenja američke himne. Ovaj gest je bio jasan protest protiv rasne diskriminacije u SAD. Od skorijih bi trebalo pomenuti protest igrača NFL-a *Kolina Kapernika* koji je 2016. počeo da kleči tokom intoniranja himne u znak protesta protiv policijske brutalnosti i rasne nejednakosti. Oba čina izazvala su polemike o nepoštovanju himne, ali i važnosti slobode izražavanja.

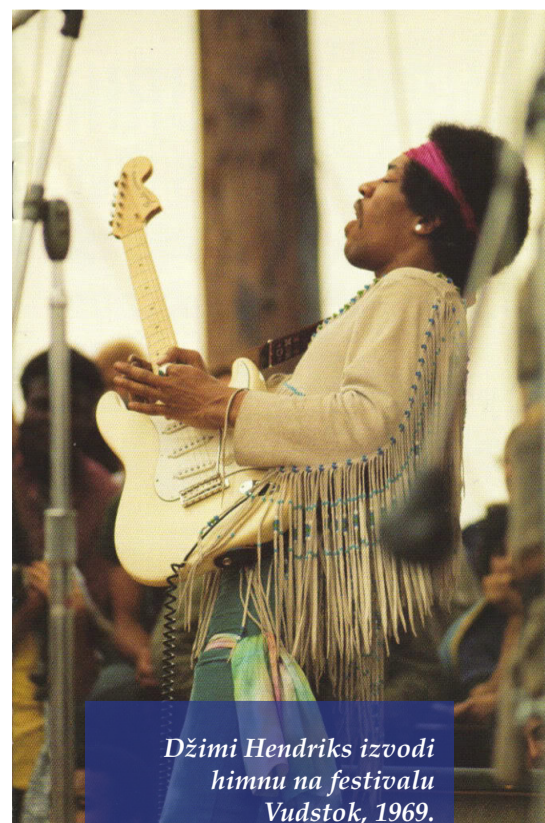
Barjak iskićen zvezdama ima bogatu istoriju koja je duboko povezana sa američkim iskustvom. Iako se na himnu često gleda kao na ujedinjujući faktor, njen tekst i upotreba u različitim oblicima protesta izazivali su stalne debate o značenju patriotizma, slobode i pravde.

Zastava „Barjak iskićen zvezdama“,
Izvor: Smithsonian Institution Archives

Partitura himne „Barjak iskićen zvezdama“, 1814.
Izvor: Wikimedia

Džimi Hendriks izvodi
himnu na festivalu
Vudstok, 1969.

Izvor:
<https://25.media.tumblr.com/>

US KONTROVERZE

Vukašin Zorić

Kako su predsednički izbori započeli Džim Krou?

Poznato je da je u državama bivše Konfederacije, nedugo nakon Američkog građanskog rata, uspostavljen sistem segregacije koji je diskriminisao afroameričko stanovništvo. Rasistički zakoni, koji su u mnogim državama važili do 1965. godine, dobili su naziv „zakoni Džima Kroua“, po pogrdnom nazivu za Afroamerikance. No, postavlja se pitanje zbog čega je pobjednički Sever dopustio da se na Jugu dvanaest godina nakon oslobođenja robova mnoge stvari vrate na staro? Uzrok treba tražiti u kontroverzi koju su izazvali predsednički izbori 1876. godine.

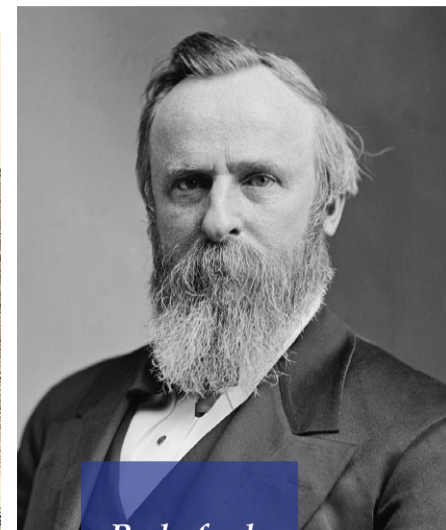
Nakon dva mandata republikanskog predsjednika Julisiza Granta, koji je bio ratni heroj Severa i energični zastupnik brže integracije bivših robova u američko društvo, Republikanska stranka za kandidata odabrala je guvernera Ohaja, Raderforda Hejza. Njegov protivkandidat bio je guverner države Njujork, demokrata, Semjuel Tilden. Dok je Hejz mogao računati na glasove birača u Novoj Engleskoj, na Velikim jezerima i na Pacifiku, snažnu demokratsku bazu činile su države Juga.

Neizvesna izborna trka nije završena odmah nakon izbornog dana. Činilo se, ipak, da Tilden ima prednost. Osvojio je oko 3% glasova više nego Hejz, i čak 184 sigurna elektorska glasa, u vreme kada je 185 značilo pobjedu. Hejz je osigurao 165 elektorskih glasova, a u četiri savezne države, koje su ukupno vredele 20 elektorskih glasova, osporen je rezultat izbora. Sa nerešenim rezultatima u ovim državama, obe stranke su poslale suprotstavljene zbirove elektorskih glasova u Kongres. Pristalice Tildena optuživale su republikance da su falsifikovali brojanje glasova u svoju korist, dok su republikanci tvrdili da su demokrate koristile nasilje i zastrašivanje kako bi sprečile Afroamerikance da glasaju. Ova pat pozicija izazvala je ustavnu krizu, jer se brojanje elektorskih glasova nije moglo završiti bez rešavanja sporova.

Kako bi se prevazišao zastoj, Kongres je u januaru 1877. godine osnovao petnaestočlanu dvostranačku Izbornu komisiju. Komisija se sastojala od sedam republikanaca, sedam demokrata i jednog nezavisnog člana. Međutim, nezavisni član Komisije je neočekivano imenovan u Senat, te se povukao. Njegova zamena bio je republikanac, što je preokrenulo stvar u Hejzovu

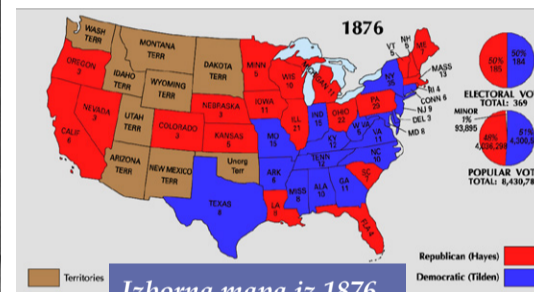
Ilustracija - Kompromis iz 1877. je ugovor sa đavolom

Raderford Hejz

Semjuel Tilden

Izborna mapa iz 1876.

korist. Komisija je glasala po stranačkoj liniji, dodelivši svih 20 spornih elektorskih glasova Hejzu. Tilden i njegove pristalice su bili ogorčeni, a tenzije su rasle do usijanja.

Kako bi se sprečili dalji nemiri, ključni lideri obe stranke postigli su neformalni dogovor koji je postao poznat kao Kompromis iz 1877. godine. U zamenu za prihvatanje Hejzove pobjede, republikanci su pristali na ustupke. Najvažniji od njih bio je povlačenje federalnih trupa sa Juga, čime je okončana Rekonstrukcija, era u kojoj je savezna vlada težila da zaštiti građanska prava novooslobođenih Afroamerikanaca. Bez federalnog nadzora, južne države su brzo donele zakone Džima Kroua, čime je institucionalizovana rasna segregacija i oduzimanje biračkih prava Afroamerikancima za skoro ceo vek.

Iako je Hejz postao predsjednik, izbori iz 1876. ostavili su duboku ranu u američkom političkom životu. Ovi događaji su otkrili krhkost demokratije tokom perioda intenzivnih društvenih podela i ilustrovali opasnosti spornih izbora. Kompromis iz 1877, iako je sprečio potencijalnu ustavnu krizu, označio je napuštanje opredeljenja savezne vlade za rasnu jednakost na Jugu, sa posledicama koje će osetiti generacije.

U prilogu izdvajamo i nekoliko linkova na kojima možete detaljnije da se informišete o zakonima Džima Kroua:

<https://bit.ly/4hoiPcg>

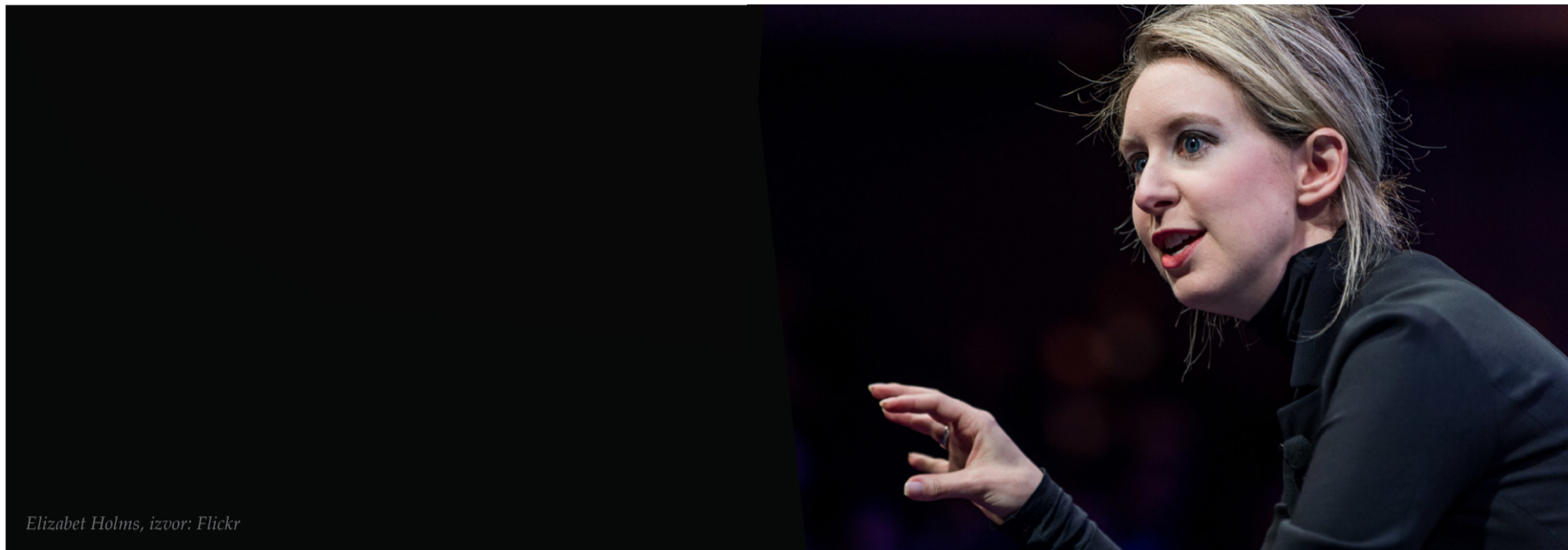
<https://jimcrowmuseum.ferris.edu/what.htm>

<https://www.loc.gov/classroom-materials/jim-crow-segregation/>

VRLI AMERIČKI SVET

Emilija Cvetković

Elizabeth Holms, izvor: Flickr

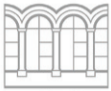
Slučaj Teranos

Poslovanje kompanije *Teranos*, kao i uloga njegove osnivačice Elizabeth Holms, poslednjih desetak godina predmet su gotovo kontinuirane medijske pažnje. Prvobitni narativ o Holmsovoj, koja je, po osnivanju startapa ranih 2000-ih godina u američkim medijima bila predstavljana kao genijalna preduzetnica i „naslednica Stiva Džobsa“, karakterističnog stila i harizme, do danas je značajno promenjen. Od 2015. godine, kada je *Vol strit* džurnal u istraživačkom članku prvi put ukazao na probleme u tehnologiji koju je koristio *Teranosov* uređaj za testiranje krvi, do 2022. godine, kada je Elizabeth Holms zvanično osuđena na višegodišnju zatvorsku kaznu zbog višemilionske pronevere, ova tema inspirisala je i sadržaje u popularnoj kulturi. Ipak, u pozadini pompeznih naslova kojima je bio ispraćen skandal sa velikim odjekom u američkoj i svetskoj javnosti, krije se priča koja na više nivoa govori o karakteru američkog društva.

Elizabeth Holms pojavila se u američkom javnom životu kao devetnaestogodišnja preduzetnica koja je, iako uspešna studentkinja, napustila Stanford kako bi realizovala poslovnu ideju. Njena zamisao da tehnologiju iskoristi kako bi, iz svega nekoliko kapljica krvi iz prsta omogućila prevenciju i ranu dijagnostiku bolesti, vrlo brzo je naišla na značajnu podršku, a zahvaljujući uspešnom poslovanju Holmsova je postala najmlađa milijarderka na svetu. Pojava samouverene i ambiciozne žene u sferi tehnološkog razvoja, kojom su do tada dominirali muškarci, dodatno je doprinela afirmaciji pozitivnog imidža Elizabeth Holms. Među onima koji su smatrali da će *Teranos* predstavljati revolucionarnu promenu u zdravstvu bili su korisnici koji su se plašili velikih igala, ali i iskusni američki državnici poput Henrija Kisindžera i Džordža Šulca. Takođe, brojni političari i biznismeni našli su se na listi članova upravljačkog odbora novog startapa Silicijumske doline. O Holmsovoj se pozitivno izražavao bivši američki predsednik Bil Klinton, dok je, tadašnji potpredsednik, Džo Bajden, prilikom obilaska laboratorija 2015. godine, govorio o *Teranosu* kao nosiocu inovacija u zdravstvu.

Holmsova je predstavila *Teranosov* uređaj *Edison* kao jedinstven primer inovacije koja je na malom uzorku mogao da sprovede veliki broj testova iz krvi. Korisnici su bili oduševljeni što im se pružila mogućnost da samoinicijativno upućuju zahteve za analizama krvi i još važnije, da zaobiđu izuzetno skupe laboratorijske usluge u američkom zdravstvenom sistemu. Realnost iza utopije o alternativnom modelu zdravstvenih usluga bila je potpuno drugačija. Mnogi korisnici su se na *Teranosovim* komercijalnim punktovima zapravo susreli sa regularnim principom intravenoznog vađenja krvi, ali su daleko opasniji bili rezultati obavljenih analiza, koji su se drastično razlikovali od rezultata obavljenih u drugim laboratorijama. Pomenuti članak iz *Vol strit džurnala*, nastao na inicijativu novinara, ali uz podršku bivših zaposlenih radnika *Teranosa*, po prvi put je postavio ozbiljna pitanja o odnosu kompanije prema zaposlenima, odsustvu transparentnosti o poslovanju kompanije, tehnologiji korišćenju u laboratorijskim ispitivanjima i preciznostima dobijenih rezultata. *Teranos*, kako se do 2018. godine potvrdilo, nije uspeo da dostigne obećani nivo tehnološkog razvoja, a teme koje je problematizovao članak ispostaviće se ključnim tokom sudskih postupaka, nakon kojih su čelni ljudi kompanije osuđeni na preko deset godina zatvora.

Značajnije pitanje je ipak kako je građenje mita o inovativnoj praksi u laboratorijskim istraživanjima godinama moglo da se temelji isključivo na propagandnim efektima, bez ikakvog uvida u tehnološke specifikacije korišćenih uređaja. Da li je razlog bila podrška uticajnih imena iz sveta politike, advokature i biznisa koji su se kasnije distancirali od ovog skandala? Da li potreba za brzim promenama u atmosferi neprestane konkurencije? Nezajažljiva želja za profitom pojedinaca ili vapaj za novim modelom privatnih inicijativa u zdravstvu? Bez pretenzija da damo konačan odgovor, ostavićemo prostora za razmišljanje i korišćenje prošlih iskustava kao nauka za budućnost.

NAJAVE KONFERENCIJE KONKURSI

Podkast meseca: Pop Culture Happy Hour

NPR (National Public Radio) je prvu epizodu podkasta [Pop Culture Happy Hour](#) objavio 2010. godine, i od tada uz novinare Lindu Holms, Glenu Veldona, Stivena Tomsona i Ajšu Haris i njihove goste iz područja popularne kulture, slušaoci imaju priliku pet dana u nedelji da prate svakodnevna dešavanja na pop-kulturnoj sceni u Americi, ali i globalno. Ovaj podkast uglavnom daje osvrt na novije filmove i serije, dok se novinari povremeno u razgovorima okreću i kulturnim kinematografskim klasicima, dodelama nagrada, preporukama za knjige i muziku, i drugim relevantnim temama iz pop-kulture. Pored toga, autori ovog podkasta neretko se bave i različitim fenomenima unutar popularne kulture, kao što su MeToo pokret, prava LGBT+ zajednice, pitanje identiteta generalno, i druge važne teme današnjice.

U poslednjih nekoliko epizoda možete slušati o najnovijim filmskim ostvarenjima poput *Women of the Hour*, *We Live in Time*, seriji *Disclaimer*, ali i klasicima poput *Erin Brokovich* ili *Raging Bull*. Kako bi epizode bile dinamičnije, voditelji ponekad izdvoje i najupečatljivije replike iz njih, kao momenat kada Erin Brokovič [nabraja brojeve telefona](#), pokazujući da zna sve podatke 600 ljudi koji su pokrenuli tužbu protiv američke kompanije *PG&E*.

Uživajte u slušanju, a možda vas baš ovaj podkast inspiriše da pogledate ili pročitate nešto novo!

Razgovori o Americi: Predsednički izbori 2024.

Centar za američke studije s nestrpljenjem čeka izbornu noć 5. novembra, a kao deo serijala Razgovori o Americi: Predsednički izbori 2024, u novembru nas očekuje još jedna tribina na kojoj će biti reči o izbornim rezultatima u SAD, njihovim posledicama i daljim prognozama za američku, ali i svetsku političku scenu.

Izbori 2024: Pripreme za fotofiniš

Iako su američki predsednički izbori iza ćoška, na osnovu dešavanja u oktobru još je teže nego ranije oceniti koji je od kandidata u prednosti. Potpredsedničku debatu birači su označili kao izjednačenu, te se ne očekuje da će njen rezultat uticati na konačni ishod izbora. Ipak, prednost koju je Haris imala u državama „Plavog zida“, na Velikim jezerima, okopnila je na ispod pola procenta, ali ni Tramp ne može da bude potpuno siguran u pobeđu u dve južne kolebljive države. Predizbornu napetost diže sve oštija retorika i Trampa i Harisove, kao i činjenica da je rano glasanje već uveliko i počelo.

Donald Tramp, u želji da se vrati u Belu kuću, oktobar je iskoristio za konačnu ofanzivu. Konstantno održava mitinge u kolebljivim državama, a za potrebe diskvalifikacije svoje protivkandidatkinje čak je u Pensilvaniji nakratko radio kao majstor za pomfrit u Mekdonaldu. Kamala Haris, pored toga što ima gust raspored gostovanja u gradovima kolebljivih država, odlučila je da se uputi u Teksas, u kojem joj prognozeri ne daju gotovo nikakve šanse. Uz demokratsku kandidatkinju stao je velik broj javnih ličnosti, a kao govornici na njenim skupovima pojavili su se i roker Brus Springstin i reper Eminem. Springstin je čak odlučio da održi koncerte na kojima će se publici obratiti bivši predsednik Barak Obama, i to u dva grada koja su ključna za izbornu pobeđu: Filadelfiji (Pensilvanija) i Atlanti (Džordžija).

Budno čekamo 5. novembar, jer taj dan će neminovno biti pun iznenađenja, a doneće rasplet sa ogromnim posledicama.

Šezdeset godina Fulbrajtovog programa u regionu (1964-2014)

Udruženje Fulbrajt i prijatelji, koje okuplja alumniste stipendija američke vlade u Srbiji, 9. novembra će obeležiti šezdesetu godišnjicu od uspostavljanja Fulbrajtovog programa u regionu. Kao deo programa ove proslave prof. dr Radina Vučetić, upravnik Centra za američke studije, Katarina Beširević i Sanja Lukić, doktorantkinje i saradnice Centra, učestvovala su u izradi digitalnog arhiva Fulbrajtovog programa u Jugoslaviji i Srbiji, koji će u novembru biti lansiran. Stay tuned!

Knowledge, Values and Commitment
Shaping a Better Society